

Göteborgs kommun

2019-01-11

grundskola@grundskola.goteborg.se

1 (18)

Dnr-2018:6383

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Skälltorpsskolan 7-9 i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Skälltorpsskolan 7-9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter detta ska göras. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs i så fall också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framtäyttande kommentarer då det bedöms motiverat.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Skälltorpsskolan 7-9 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat, genom att även belysa undervisningens genomförande och de förutsättningar som inverkat på resultaten.

Undervisning

Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Att undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen har under granskningen av skolenheten identifierat sådana allvarliga brister som gör att det inte går att bedöma i vilken utsträckning verksamheten uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna inom ramen för den regelbundna kvalitetsgranskningen. Skolinspektionen har därför initierat en riktad tillsyn (dnr 2018:9165) inom vilken beslut kommer att fattas gällande de brister som framkommit.

Bedömning och betygssättning

Det ges i flera delar förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Att rektorn säkerställer att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskaper och ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningen och betygssättningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 september 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:6383) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn börjat organisera och styra det pedagogiska arbetet på skolenheten, men att det arbete som skett ännu inte är implementerat bland personalen och i verksamheten. Flera förändringar har genomförts i mötesstrukturen under det senaste året och strukturen är ännu inte känd eller klar för all personal. Att skolan fått många nya lärare det senaste året bidrar också till detta. Det ser olika ut hur nyanställda och obehöriga lärare tas emot på skolenheten och alla har inte fått den introduktion de behövt. Jämställdhetsarbetet har inte heller varit prioriterat på Skälltorpsskolan och det finns inte ett strategiskt sådant arbete på skolan. Varken kränkingsärenden eller åtgärdsprogram följs upp utifrån kön trots att pojkar är överrepresenterade i båda fallen. Läsåret 2016/17 var det också stor skillnad mellan pojkars och flickors resultat i årskurs 9 då flickorna bland annat hade betydligt högre meritvärde. Det var även stora skillnader mellan resultaten i olika ämnen. Enskilda lärare i vissa ämnen har försökt analysera skillnaden i resultat mellan pojkar och flickor. Anledningen till att det finns stora skillnader mellan resultaten i olika ämnen har dock inte analyserats och följts upp. Därför saknas en systematisk uppföljning utifrån undervisningens kvalitet och verksamhetens förutsättningar.

Granskningen visar att flera förändringar har genomförts i mötesstrukturen under det senaste året vilket gör att strukturen inte är känd eller klar för all personal. Att skolan fått många nya lärare det senaste året bidrar också. Även rektorn är ny sedan föregående läsår. Under vårterminen 2018 organiserade rektorn olika mötesforum för att skapa möjligheter för lärarna att arbeta ihop och att prata om resultat och ämnen.

De nya mötesstrukturerna behövdes enligt rektorn eftersom det tidigare inte funnits och det är rektorn som nu styr över innehållet på mötena. Lärarna skriver protokoll men de är osäkra på om rektorn läser det de skrivit eftersom de inte får någon respons tillbaka. Lärarna berättar att många strukturer, som till exempel samverkan mellan lärare och elevhälsoteam, har förändrats. De nya strukturerna är dock ännu inte kända och tydliga för alla.

Granskningen visar vidare att det ser olika ut hur nyanställda och obehöriga lärare tas emot på skolenheten och alla har inte fått den introduktion de behövt. Rektorn säger att hon har lagt ansvaret på arbetslagen och ämneslagen att hjälpa de nyanställda in, vilket gör att det kan se olika ut för olika nyanställda lärare. Några av lärarna anser att de tagit hand om några av de nyanställda/obehöriga lärarna men att det inte varit på uppdrag av rektorn. Även nyanställda lärare säger att det ser olika ut hur nyanställda tas emot, några har fått en coach och andra har det inte. Några nyanställda delar klass med lärare som varit på skolan länge, och andra gör det inte. En nyanställd lärare säger att det kändes som om hen bara kastades in i arbetet. Hen fick ingen introduktion, utan det var lite som en chock att börja.

Skolinspektionens granskning visar vidare att jämställdhetsarbetet inte har varit prioriterat på Skälltorpsskolan och det finns inte ett strategiskt sådant arbete på skolan. Varken kränkingsärenden eller åtgärdsprogram följs upp utifrån kön trots att pojkar är överrepresenterade i båda fallen. Lärarna tar upp jämställdhetsfrågor i vissa ämnen då och då när det passar in, säger rektorn, men det är inget som varit prioriterat. De har på skolenheten skrivit mål för hur de ska arbeta med olika saker, såsom jämställdhet, men på skolan har de inte arbetat med det. Någon av lärarna säger att rektorn skulle kommit ut i klasserna för att följa upp hur talutrymmet var fördelat mellan pojkar och flickor, men att dessa lektionsbesök inte blev av. Kommunen har en verksamhetsplan för skolan där jämställdhetsfrågor tas upp, säger rektorn, men lärarna har inte känt till innehållet i planen eftersom det inte är skolans eget dokument. Rektorn påpekar att de flesta kränkingsärenden handlar om pojkar, men att de inte gjort någon uppföljning ur ett jämställdhetsperspektiv. Inte heller åtgärdsprogram har följts upp på detta sätt, men representanterna för elevhälsan säger att det är många fler pojkar än flickor som får särskilt stöd.

Granskningen visar att det inte sker en systematisk uppföljning och analys av resultaten under rektorns ansvar, varken med avseende på skillnader mellan pojkars och flickors resultat eller när det gäller skillnaden mellan olika ämnen, även om vissa lärare har försökt analysera skillnaden i resultat mellan pojkar och flickor i vissa ämnen. Enligt Skolverkets statistik för Skälltorpsskolans elever i årskurs 9 läsåret 2016/17 så var det stor skillnad mellan pojkars och flickors kunskapsresultat. Av

pojkarna var det 55 procent som var behöriga till ett yrkesförberedande gymnasieprogram jämfört med 84 procent av flickorna. Dessutom var både pojkarnas och flickornas meritvärden betydligt lägre än genomsnittet för eleverna i årskurs 9 i riket. Pojkarna hade 159,2 poäng i meritvärde jämfört med genomsnittet för riket som var 208,0 och flickorna hade 214,3 jämfört med genomsnittet för riket som var 240,8. Rektorn säger att de inte har gjort någon uppföljning av resultaten under 2018. Någon lärare säger att lärare som undervisar i samma ämne tittat på skillnaden mellan pojkars och flickors betyg i ämnet och försökt hitta anledningen till den, men konstaterar endast att flickorna har högre betyg.

I Kvalitetsuppföljning 2018 Skälltorpsskolan år 6-9 framkommer att det är stora skillnader mellan resultaten i olika ämnen för de elever som slutade årskurs 9 vårterminen 2018. I svenska var måluppfyllelsen 97 procent för både pojkar och flickor, vilket skiljer sig mycket från andra teoretiska ämnen som till exempel religion där måluppfyllelsen var 72 procent för pojkar och 86 procent för flickor. Rektorn säger att hon inte vet hur det kommer sig att resultaten i svenska är så höga.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat, genom att även belysa undervisningens genomförande och de förutsättningar som inverkat på resultaten.

Det framkommer i Skolinspektionens granskning att det finns stora skillnader mellan pojkars och flickors måluppfyllelse, men att man inte analyserat varför det är så. Både pojkars och flickors meritvärden ligger betydligt lägre än genomsnittet för riket. Det är fler pojkar som förekommer i kränkingsärenden och fler pojkar som har åtgärdsprogram och särskilt stöd. Det visar sig också att måluppfyllelsen är hög i något ämne och därmed skiljer sig mycket från resultat i andra ämnen, men att det saknas analys av varför det blivit så. Därför anser Skolinspektionen att ett prioriterat utvecklingsområde för skolenheten är att följa upp och analysera kunskapsresultaten och även att belysa hur undervisningen genomförs och påverkar resultaten, samt hur förutsättningarna inverkat på resultaten.

Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är enligt läroplanen förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att

verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.¹ Rektorn har ansvar för skolans resultat och för att det följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det på skolenhetsnivå genomförs en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.² Det är bland annat viktigt att ta fasta på goda exempel för att kunna föra över lärdomarna från det till andra ämnen där resultaten inte är lika goda.

Skolor där eleverna har goda studieresultat karaktäriseras av ett ledarskap där fokus ligger på elevernas lärande och på uppföljning av de framsteg som görs på skol-, klassrums- och elevnivå.³ Det är viktigt att rektorn har kännedom om nulägesbilden på skolan vilket betyder att verksamheten behöver följas upp kontinuerligt. Eftersom lärares kompetens är en avgörande faktor för elevers lärande⁴ så är det viktigt att rektorn har en bild av hur lärarnas kompetenser ser ut och hur undervisningen bedrivs. För att få en så bred bild som möjligt behöver rektorn bland annat använda flera olika metoder, till exempel göra lektionsobservationer för att se hur arbetet bedrivs inom det specifika området, genomföra uppföljningssamtal utifrån lektionsobservationerna med både lärare och elever, genomföra enkäter med en fråga om utvecklingsområdet till både personal och elever. Det är också viktigt att lärares kompetens används för att till exempel förklara hur resultaten ser ut, och hur undervisningen kan utvecklas.

¹ Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Varje skolas utveckling

² 4 kap. 4 § skollagen

³ Håkansson, J. & Sundberg, D. (2016) *Utmärkt skolutveckling: Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse*, Stockholm: Natur & Kultur, s. 101; Hattie, J. (2009) *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*, London: Routledge, s. 83ff.

⁴ Se exempelvis Håkansson, J. & Sundberg, H. (2012) *Utmärkt undervisning: Framgångsfaktorer i svensk och internationell forskning*, Stockholm: Natur & Kultur, s. 179.

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att det finns lärare på skolan som inte ger ett aktivt lärarstöd och en strukturerad undervisning vilket medför att det inte är klart för eleverna vad de ska lära sig och vad de ska arbeta med på lektionerna. Det varierar om eleverna får vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. När det gäller anpassningen av undervisningen utifrån elevernas förutsättningar varierar även det bland lärarna. Några lärare utmanar, uppmuntrar och stöttar eleverna medan andra lärare inte gör det så tydligt.

Granskningen visar att det ser olika ut om lärare anpassar undervisningen utifrån elevernas förutsättningar. Det framkommer att några lärare både utmanar, uppmuntrar och stöttar eleverna. Det framkommer även att det ser olika ut beroende på lärare och att det finns lärare som inte gör det på ett tydligt sätt. Några lärare uttrycker att det är svårt att utmana och möta de elever som behöver stimulans och kan nå längre. Elever säger att lärare använder sig av uttryck som "kom igen, jag vet att ni kan bättre än så", "Jag vet att du kan mer" och visar att de bryr sig genom att ställa frågor om hur eleven mår men inte ger mer konkret feedback kring hur eleven kan göra för att komma vidare i sin kunskapsutveckling. De säger även att det varierar mellan lärare i vilken omfattning och hur tydligt det görs.

Skolinspektionens granskning visar vidare att det varierar om eleverna får vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Det finns lärare som inte låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen, medan andra gör det, och eleverna får ibland vara med i utvärdering av undervisningen. Vissa lärare säger att de planerar utifrån lärarhandledningen som finns till läroboken som används i ämnet och att de inte kan låta eleverna vara med och påverka hur undervisningen ska utformas. I andra fall uttrycker lärare att det blir mer dynamik när eleverna får vara med och påverka. Lärare och elever säger att eleverna får utvärdera undervisningen ibland.

Lärare säger att det är olika hur de arbetar för att eleverna ska reflektera över sitt eget lärande och att de inte diskuterar det på arbetslagsmöten eller i ämneslaget.

Vid granskningen framkommer att det finns lärare på skolan som inte ger ett aktivt lärarstöd och att det saknas en struktur i undervisningen vilket medför att det inte är klart för eleverna vad de ska lära sig och vad de ska arbeta med på lektionerna. På skolan har man kommit fram till att eleverna ska stå bakom stolarna när en lektion inleds och avslutas, och att det ska stå skrivet på tavlan vilka tider som gäller och vad eleverna ska göra på lektionen. Både elever och lärare säger dock att det är osäkert om och hur detta genomförs. Undervisningens struktur är inte heller tydlig för eleverna vilket gör att det blir stökigt på lektionerna även om det varierar mellan olika lärare. Mycket av lärares tid läggs på att skapa ordning på lektionerna vilket inverkar på elevernas möjlighet att få stöd så att de förstår det de ska lära sig. Någon lärare har till exempel slutat med genomgångar och eleverna får istället läsa sig till informationen vilket gör det otydligt för eleverna vad de ska lära sig. Det är inte heller klart för eleverna vad det är de ska lära sig genom att arbeta med ett arbetsområde eftersom det är sällan som lärare går igenom bedömningsmatriser eller målen för ett arbetsområde vid uppstart.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd.

Skälltorpsskolans kunskapsresultat är låga i jämförelse med genomsnittet för riket. Det är därför av största vikt att eleverna kan tillgodogöra sig den undervisning som de möter. Det visar sig dock vid Skolinspektionens granskning att det inte är klart för eleverna vad de ska lära sig och vad de ska göra på lektionerna. Det framkommer att det inte alltid finns en fungerande struktur på lektionerna vilket inverkar negativt på både studieron och fokus på lärandet. Därför anser Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver genomföras i syfte att förbättra strukturen i undervisningen och syfte samt utveckla lärarnas aktiva stöd till eleverna. Lärare behöver förklara så att eleverna förstår och tydliggöra syfte och mål med undervisningen så att eleverna blir motiverade att lära och vet vad de ska arbeta med under lektionen. Syftet med lektionen och de olika aktiviteterna behöver vara klart inte bara för läraren utan även för eleverna. Det behöver vara tydligt för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. "Enligt skolförordningen ska eleverna genom

en strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.”⁵

En viktig del för att skapa en strukturerad undervisning är att det finns en introduktion av lektionen som tydliggör för eleverna vad de förväntas lära sig under lektionen samt motiverar dem att arbeta med de aktiviteter som lektionen innehåller.⁶ På samma sätt är det viktigt att en lektion avslutas genom att läraren återknyter till syftet med arbetsområdet för att innehållet ska uppfattas som meningsfullt för eleverna och att eleverna medvetandegörs om var de befinner sig i sitt lärande.⁷ Lärare behöver kunna konkretisera målen för eleverna och tydliggöra kopplingen mellan det de gör, det centrala innehållet och de kunskaper som undervisningen ska ge eleven möjlighet att utveckla. Att bara säga vad eleven ska göra på lektionen räcker inte för att skapa en förståelse och motivation hos eleven att lära sig och utmana sig för att nå så långt som möjligt. Läraren behöver hjälpa och leda eleverna framåt i deras kunskapsutveckling genom att aktivt stimulera, handleda och stödja elevernas läroprocesser.⁸ Vid gemensamma genomgångar behöver läraren ha strategier för att få alla elevers uppmärksamhet och säkerställa att de förstår innehållet, till exempel genom ställa utmanande och individanpassade frågor till alla elever. När eleverna ska arbeta enskilt eller i grupp behöver läraren hjälpa eleverna att komma igång, och stödja och hjälpa eleverna under det fortsatta arbetets gång, så att eleverna bibehåller ett engagemang för uppgiften. Läraren behöver ge tydliga beskrivningar, förklaringar och instruktioner till begrepp och undervisningens innehåll. Det behöver finnas en dialog mellan läraren och eleverna för att fånga upp elevernas frågor samt hjälpa dem att komma igång med

⁵ 5 kap. 2 § skolförordningen

⁶ William, D. (2013) *Att följa lärande – formativ bedömning i praktiken*, Lund: Studentlitteratur; Håkansson & Sundberg 2012.

⁷ William 2013; Håkansson & Sundberg, 2012.

⁸ Se exempelvis Skolinspektionen (2012b) *Mer än vad du kan tro: Religionskunskap i gymnasieskolan*, Rapport 2012:3, Stockholm: Skolinspektionen. Även om denna rapport gäller gymnasieskolan, är resultaten även relevanta för grundskolan.

sina uppgifter. Det kan också handla om att läraren behöver förklara samma sak på flera olika sätt och prova nya förklaringsmodeller om eleven inte förstår, samt på ett konstruktivt sätt vidta åtgärder om elever inte kommer igång med sitt arbete. Läraren ska kommunicera på ett sätt som gör att eleverna vet vad de ska lära sig och vilka uppgifter de ska arbeta med, samt att de upplever att läraren värdesätter och respekterar deras arbetsinsatser.⁹

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i låg utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen har under granskningen av skolenheten identifierat sådana allvarliga brister som gör att det inte går att bedöma i vilken utsträckning verksamheten uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna inom ramen för den regelbundna kvalitetsgranskningen. Skolinspektionen har därför initierat en riktad tillsyn (dnr 2018:9165) inom vilken beslut kommer att fattas gällande de brister som framkommit.

⁹ Håkansson & Sundberg 2012; Hattie 2009.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Det ges i flera delar förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att rektorns analys av betygssättningen på skolenheten är begränsad, liksom rektorns kännedom om eventuella avvikelser. Det finns stora skillnader i kunskapsresultaten mellan könen, och mellan ämnen, men inga diskussioner har förts mellan rektor och lärare i syfte att klargöra orsakerna. Det finns ett behov av att utveckla diskussioner och analyser av omdömen och betyg i syfte att öka likvärdigheten i dessa bland annat eftersom lärare haft svårt att förstå varandras bedömningar inför utvecklingssamtalen.

Granskningen visar att även om det finns stora skillnader i kunskapsresultaten mellan könen, och mellan ämnen, så har inga diskussioner förts mellan rektor och lärare i syfte att klargöra orsakerna. Inom bedömningsområdet *Rektors ledarskap* ovan framkom att analys av kunskapsresultaten på enhetsnivå inte har genomförts. Det framkommer även att det är stora skillnader mellan pojkars och flickors meritvärden och att det finns stora skillnader i hur måluppfyllelsen ser ut i olika ämnen. I slutet av läsåret 2017/2018 fick lärarna i uppgift att analysera resultaten och rektorn gav dem frågor att förhålla sig till men rektorn har inte tagit del av resultatet av analysen. På skolan har man en så kallad mitterminskonferens för alla klasser och genom den information som framkommer där får rektorn reda på hur resultaten ser ut för enskilda elever.

Granskningen visar vidare att det finns ett behov av att utveckla diskussioner och analyser av omdömen och betyg i syfte att öka likvärdigheten i dessa bland annat eftersom lärare haft svårt att förstå varandras bedömningar inför utvecklingssamtalen. Rektorn säger att lärarna behöver fortsätta diskutera bedömning och hur de skriver omdömen inför utvecklingssamtal och hur de arbetar med matriser. Under föregående läsår visade det sig, inför utvecklingssamtalen, att lärare inte visste eller förstod hur kollegor hade utformat sin bedömning av elevers prestationer. Lärare som är nya gör på ett annat sätt med bedömning än de äldre lärarna, säger rektorn, men hon vet inte om de bedömer rätt. En lärare säger att lärarna inte har diskuterat om betygen de sätter är likvärdiga.

Granskningen visar att lärare på eget initiativ samarbetar kring bedömning. Lärarna ska gå igenom bedömningsgrunderna och prata om resultaten i ämnesgrupperna säger rektorn. Någon av lärarna säger att de diskuterat vad begreppen i kunskapskraven betyder och att de ska samla på sig exempel på vad de olika begreppen står för i syfte att bättre kunna förklara det för eleverna. Lärarna har även fört diskussioner utifrån Skolverkets stödmaterial inom bedömning. I vissa ämnen sambedömer lärarna prov men i andra ämnen gör de det inte. Det som görs dokumenteras inte, och hur det görs varierar, men arbetet med detta måste stärkas säger rektorn. Sambedömning har funnits i vissa ämnesgrupper under en lång tid och i något ämne genomförs samma prov i alla klasser i samma årskurs, även om detta prov inte sambedöms. Lärare säger att de sambedömer de nationella ämnesproven. I vissa fall sambedöms de nationella ämnesproven i stadsdelen då lärare från skolan deltar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskaper och ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningen och betygssättningen.

Det finns stora skillnader mellan kunskapsresultat i olika ämnen och mellan könen på Skälltorpsskolan 7-9 men dessa har inte analyserats. För att säkerställa att alla elever ges samma möjligheter och att uppmärksamma de brister som kan finnas så är det viktigt att det görs en analys av resultaten på skolenheten. Skolinspektionen ser det därför som ett prioriterat utvecklingsområde att analysera bedömningen och betyg i syfte att upptäcka om bedömningen på skolan är likvärdig.

Likvärdighet är en viktig princip i skollagen och det anges i lagen att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den

anordnas.¹⁰ När elevers kunskaper bedöms är det av yttersta vikt att detta sker på ett så likvärdigt sätt som möjligt. Rektorn har ett ansvar för att ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sin egen bedömning i syfte att verka för likvärdighet. Av läroplanen framgår att lärarna i samverkan ska utbyta kunskaper och erfarenheter. Det framgår vidare att lärarna utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.¹¹

Det är viktigt att skolenheten utvecklar rutiner för att analysera betyg och nationella provbetyg ur olika perspektiv, för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt.¹² När det finns avvikelser så är det viktigt att undersöka vad avvikelserna beror på och om de är motiverade eller inte. Olika kunskapsresultat såsom avvikelser i betygssättning, skillnader mellan betyg och resultat på nationella ämnesprov, skillnader mellan olika klasser och kön behöver följas upp och analyseras i syfte att hitta orsaker. När orsakerna är identifierade så är det viktigt att förbättringsåtgärder sätts in. Förbättringsåtgärder kan vara att se över hur organisationen kan förändras, att lärare får kompetensutveckling i bedömning och betygssättning eller att lärare får kompetensutveckling i syfte att utveckla undervisningen.¹³ Det är av yttersta vikt att rektorn för samtal med lärarna om det som identifierats och att de tillsammans tänker kring hur de kan förändra sitt arbetssätt. Det är särskilt viktigt om dessa skillnader återkommer. För att kunna se dessa mönster underlättar det om både resultat, analys och förbättringsåtgärder finns dokumenterade.

¹⁰ 1 kap 9 § skollagen

¹¹ Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Övergång och samverkan och 2.7 Bedömning och betyg

¹² Skolverket (2018) *Skolverkets allmänna råd med kommentarer om betyg och betygssättning*, Stockholm: Skolverkets publikationsservice, s.44

¹³ Skolverket (2018) *Skolverkets allmänna råd med kommentarer om betyg och betygssättning*, Stockholm: Skolverkets publikationsservice, s.44

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Enhetschef
Signerat av: Helena Boëthius

X Maria Larsson

Föredragande/Utreddare
Signerat av: Maria Larsson

I handläggningen av ärendet har även undervisningsråd Elisabeth Fogelberg och utredare Karin Karlsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 2 oktober 2018 och den 4 oktober 2018. Besöket genomfördes av Maria Larsson, Elisabeth Fogelberg och Karin Karlsson.

Skälltorpsskolan 7-9 är en kommunal grundskola belägen i Hisings Backa i Göteborgs kommun. Skolan hade vid tiden för Skolinspektionens granskningsbesök 348 elever fördelade på 14 klasser i årskurserna 7-9. Rektorn var ny på skolenheten under föregående läsår, och en stor del av personalen har också anställts under det senaste året.